

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2017 del
RAONADOR DEL CIUTADÀ

Maig de 2019

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	4
1.1. Objecte i abast	4
1.2. Metodologia	4
1.3. Marc jurídic	5
1.4. Organització i control intern	5
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	7
2.1 Pressupost de l'exercici	7
2.1.1. Pressupost inicial.....	7
2.1.2. Modificacions pressupostàries.....	8
2.2. Liquidació del Pressupost	10
2.2.1. Transferències del pressupost d'ingressos.....	14
2.2.2. Ingressos patrimonials.....	14
2.2.3. Despeses de personal	15
2.2.4. Consum de béns corrents i serveis.....	16
2.2.5. Despeses financeres	16
2.2.6. Inversions reals.....	16
2.3. Estats financers	17
2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu	21
2.3.2. Actius no corrents	22
2.3.3. Comptes a pagar	23
2.3.4. Ingressos diferits.....	24
2.3.5. Provisions no corrents	24
2.3.6. Compte d'endeutament	24
2.3.7. Actiu net/Patrimoni.....	24
2.4. Estat del romanent de tresoreria	25
2.5. Contractació pública.....	25
2.6. Evolució de les magnituds i ratis principals.....	26
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	31
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS	31
5. CONCLUSIONS.....	32
6. AL·LEGACIONS	32
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES	36

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances públiques

LCP: Llei de contractació pública

NICSP: Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable del Consell General i els òrgans que hi estan vinculats, entre ells el Raonador del Ciutadà.

La fiscalització del Raonador del Ciutadà forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2017, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2017.

La liquidació de comptes del Raonador del Ciutadà corresponent a l'exercici 2017, objecte d'aquesta fiscalització, va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 29 de març de 2018 i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de tresoreria, gestió comptable del patrimoni, gestió comptable de l'endeutament, estat de situació financera, estat del rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/ patrimoni i estat de fluxos d'efectiu. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable de l'exercici, modificacions pressupostàries, el romanent de tresoreria, la memòria pressupostària i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives i altres notes explicatives.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera del Raonador del Ciutadà, s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers del Raonador del Ciutadà expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat a la fiscalització, a l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats pel Raonador del Ciutadà en l'exercici 2017 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 20 de juliol de 2018.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable del Raonador del Ciutadà en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei de creació i funcionament del Raonador del Ciutadà, de 4 de juny de 1998, modificada per la Llei 26/2017, del 23 de novembre, de modificació de la Llei de creació i funcionament del raonador del ciutadà, del 4 de juny de 1998.
- Llei de contractació pública, de 9 de novembre de 2000.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Llei 3/2017, del 9 de febrer, del pressupost per a l'exercici del 2017.

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable què en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.

- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

El Raonador del Ciutadà és nomenat pel Consell General per un mandat de sis anys no renovable.

L'organització i control intern de l'entitat s'estructura de la forma següent:

Durant l'exercici fiscalitzat, els recursos humans de la institució estan integrats per la figura del Raonador del Ciutadà, un equip de tres persones, la tasca principal de les quals és donar el màxim suport en el compliment de les funcions que la llei atribueix a la institució.

No existeix un estatut o reglament de funcionament intern de la institució que determini l'organització administrativa interna i la distribució de responsabilitats en la gestió del pressupost anual.

En la gestió administrativa del pressupost intervenen la secretària general com a funcionària responsable i el Raonador del Ciutadà com a màxim responsable de l'execució del pressupost. La fiscalització de l'execució la du a terme l'interventor del Consell General.

Alhora, per tal de donar compliment a les obligacions derivades de la gestió de recursos públics, la institució disposa d'un servei de suport extern que dona suport a la gestió documental de l'execució del pressupost i a la formulació de la rendició de comptes. Utilitza una aplicació comptable i pressupostària pel registre de les operacions.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1 Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

Pressupost de despeses	Pressupost inicial	Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
1. Despeses de personal	173.449	4. Transferències corrents	211.365
2. Consum de béns corrents i serveis	60.167	Ingressos corrents	211.365
3. Despeses financeres	200	7. Transferències de capital	3.480
Despeses corrents	233.816	8. Actius financers	22.576
6. Inversions reals	3.480	Ingressos de capital	26.056
Despeses de capital	3.480		
Total pressupost despeses	237.296	Total pressupost ingressos	237.421

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

2.1.2.Modificacions pressupostàries

El quadre següent resumeix les modificacions pressupostàries que s'han tramitat durant l'exercici les quals han donat lloc a les previsions definitives que s'han liquidat:

Modificacions pressupostàries de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2017

										Euros
Capítol	Pressupost inicial	Crèdits reconduïts	Crèdits traspassats	Crèdits extraordinaris	Suplements de crèdit	Crèdits ampliables	Transferències de crèdit	Generació o Ampliació de crèdits	Avenços de fons	Pressupost final
1 Impostos directes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Impostos indirectes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Taxes i altres ingressos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4 Transferències corrents	211.365	-	-	-	-	-	-	-	-	211.365
5 Ingressos patrimonials	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos corrents	211.365	-	-	-	-	-	-	-	-	211.365
6 Alienacions d'inversions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Transferències de capital	3.480	-	-	-	-	-	-	-	-	3.480
8 Actius financers	22.576	-	-	-	-	-	-	-	-	22.576
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos de capital	26.056	-	-	-	-	-	-	-	-	26.056
Total ingressos	237.421	-	-	-	-	-	-	-	-	237.421
1 Despeses de personal	(173.449)	-	-	-	-	-	-	-	-	(173.449)
2 Consum de béns corrents i serveis	(60.167)	-	-	-	-	-	200	-	-	(59.967)
3 Despeses financeres	(200)	-	-	-	-	-	(200)	-	-	(400)
4 Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses corrents	(233.816)	-	-	-	-	-	-	-	-	(233.816)
6 Inversions reals	(3.480)	-	-	-	-	-	-	-	-	(3.480)
7 Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Actius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses de capital	(3.480)	-	-	-	-	-	-	-	-	(3.480)
Total despeses	(237.296)	-	-	-	-	-	-	-	-	(237.296)

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

El detall de les transferències de crèdit segons l'entitat és com segueix:

Subconcepte	Compte pressupostari	Incrementos	Disminucions
PROJECTE 001 – Raonador del ciutadà			
10000	Despeses de gratificació	-	(2.500)
11000	Sou base personal fix	6.928	-
16000	Quot. Seguretat Social, despeses de gratificació	-	(1.619)
16010	Quot. Seguretat Social, despeses personal fix	1.074	-
16300	Formació i perfeccionament del personal	-	(3.883)
22030	Llibres i altres publicacions	-	(200)
34900	Altres despeses financeres	200	-
22610	Aten. Protocol·làries i de Representació	925	-
22690	Altres depeses	-	(925)
21300	Reparació i conservació, Maquinària, instal. i equipaments	-	(596)
22000	Material d'oficina ordinari	-	(310)
22120	Carburants per a locomoció	-	(500)
22190	Altres subministraments	2.556	-
22210	Serveis postals i telegràfics	-	(700)
22400	Primes d'assegurances. Responsabilitat civil	-	(130)
22420	Primes d'assegurances. Vehicles i ginys	-	(320)
TOTAL		11.683	(11.683)

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

De la revisió de les modificacions pressupostàries tramitades es desprenen les observacions següents:

Transferències de crèdit

S'han efectuat transferències de crèdit en el capítol VI inversions reals per un import de 2.135 euros, les quals no han estat informades en la memòria pressupostària presentada.

Les transferències de crèdit no incorporen informes o altra documentació que justifiqui els motius pels quals aquestes modificacions pressupostàries han estat impulsades, i no hem obtingut evidència de la seva aprovació i/o document que formalitzi la modificació pressupostària, en aplicació de l'article 26 de la LGFP i de l'article 38 del Codi de l'Administració.

Modificacions de crèdit tramitades en dates properes al tancament de l'exercici

En dates de 31 de desembre de 2017 i 3 i 5 de gener de 2018 s'han aprovat transferències de crèdit per 11.119 euros la tramitació de les quals ha tingut per finalitat donar cobertura pressupostària a despeses per les quals, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostària adequada i suficient per atendre'ls, la qual cosa seria contrària al principi d'especialitat regulat en l'art. 15 de la LGFP.

2.2. Liquidació del Pressupost

El resum dels imports retuts per l'entitat es recullen en els quadres següents:

Liquidació del pressupost d'ingressos

Classificació econòmica

Euros

Capítol	Pressupost inicial	Final	Liquidat exercici	Diferencia pressupost final i liquidat	Liquidat exercici anterior	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis	Cobrat
1 Impostos directes	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Impostos indirectes	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Taxes i altres ingressos	-	-	-	-	-	-	-	-
4 Transferències corrents	211.365	211.365	211.365	-	213.500	(2.135)	(1,00)%	211.365
5 Ingressos patrimonials	-	-	990	(990)	-	990	-	990
Ingressos corrents	211.365	211.365	212.355	(990)	213.500	(1.145)	(0,54)%	212.355
6 Alienacions d'inversions	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Transferències de capital	3.480	3.480	3.480	-	3.605	(125)	(3,47)%	3.480
8 Actius financers	22.451	22.451	-	22.451	-	-	-	-
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos de capital	25.931	25.931	3.480	22.451	3.605	(125)	(3,47)%	3.480
Total pressupost ingressos	237.296	237.296	215.835	21.461	217.105	(1.270)	(0,58)%	215.835

Font: Raonador del Ciutadà

(Imports en euros)

Nota: L'import del capítol d'actius financers del pressupost inicial no correspon amb el pressupost aprovat d'un import de 22.576 euros

Liquidació del pressupost de despeses

Classificació econòmica

Euros

Capítol	Pressupost inicial	Modificacions	Final	Liquidat exercici	Diferencia pressupost final i liquidat	Liquidat exercici anterior	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis	Pagat
1 Despeses de personal	(173.449)	-	(173.449)	(173.351)	(98)	(168.860)	(4.491)	2,66 %	173.351
2 Consum de béns corrents i serveis	(60.167)	200	(59.967)	(25.963)	(34.004)	(28.059)	2.096	(7,47) %	(25.963)
3 Despeses financeres	(200)	(200)	(400)	(323)	(77)	(296)	(27)	9,12 %	(323)
4 Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses corrents	(233.816)	-	(233.816)	(199.637)	(34.179)	(197.215)	(2.422)	1.23 %	(199.637)
6 Inversions reals	(3.480)	-	(3.480)	(3.135)	(345)	(1.944)	(1.191)	61,27 %	(3.135)
7 Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Actius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Despeses de capital	(3.480)	-	(3.480)	(3.135)	(345)	(1.944)	(1.191)	61,27 %	(3.135)
Total pressupost despeses	(237.296)	-	(237.296)	(202.772)	(34.524)	(199.159)	(3.613)	1,81 %	(202.772)

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Liquidació pressupostària per l'exercici tancat a 31 de desembre del 2017

Compte	Pressupost Inicial	Reconduïts	Transferències de crèdit	Pressupost final	Autoritzat \ Compromès	Liquidat	Pagat
(1) Despeses de personal	173.449	-	-	173.449	173.351	173.351	173.351
(2) Consum de béns corrents i serveis	60.167	-	(200)	59.967	27.635	25.963	25.963
(3) Despeses financeres	200	-	200	400	323	323	323
(4) Transferències corrents	-	-	-	-	-	-	-
(6) Inversions reals	3.480	-	-	3.480	3.135	3.135	3.135
Total despeses	237.296	-	-	237.296	204.444	202.772	202.772

Compte	Pressupost Inicial	Reconduïts	Moviments de crèdit	Pressupost Final	Reconegut	Liquidat	Cobrat
(3) Taxes i altres ingressos	-	-	-	-	-	-	-
(4) Transferències corrents	211.365	-	-	211.365	211.365	211.365	211.365
(5) Altres ingressos patrimonials	-	-	-	-	990	990	990
(7) Transferències de capital	3.480	-	-	3.480	3.480	3.480	3.480
(8) Actius financers (Romanent de tresoreria afectat)	22.451	-	-	22.451	22.451	-	-
Total Ingressos	237.296	-	-	237.296	238.286	215.835	215.835

Resultat Pressupostari (Dèficit)						11.391	
----------------------------------	--	--	--	--	--	--------	--

Font: Raonador del Ciutadà

(Imports en euros)

Nota: L'import del resultat pressupostari hauria de ser 13.063 euros

Resultat pressupostari

Euros							
Capítol	Pressupost inicial	Pressupost final	Liquidat exercici	% Liquidat/Press. final	Liquidat exercici anterior	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis
Ingressos corrents	211.365	211.365	212.355	100,00 %	213.500	(1.145)	(0,54) %
Despeses de funcionament (1)	(233.616)	(233.416)	(199.314)	85,39 %	(196.919)	(2.395)	1,22 %
Ingressos de capital	3.480	3.480	3.480	100,00 %	3.605	(125)	(3,47) %
Despeses de capital	(3.480)	(3.480)	(3.135)	90,09 %	(1.944)	(1.191)	61,27 %
Superàvit o dèficit de gestió	(22.251)	(22.251)	13.386	(63,56) %	18.242	(4.856)	(26,62) %
Despeses financeres	(200)	(400)	(323)	80,80 %	(296)	(27)	9,19 %
Superàvit o dèficit de caixa	(22.451)	(22.451)	13.063	(60,87) %	17.946	(4.883)	52,66 %
Actius financers (ingressos)	22.451	22.451	-	-	-	-	-
Passius financers (ingressos)	-	-	-	-	-	-	-
Actius financers (despeses)	-	-	-	-	-	-	-
Passius financers (despeses)	-	-	-	-	-	-	-
Variació d'actiu i passius financers	22.451	22.451	-	-	-	-	-
Resultat pressupostari	-	-	13.063	-	-	-	-

(1) Les despeses de funcionament inclouen despeses del capítol 1 (Despeses de personal), de capítol 2 (Consum de béns i serveis) i de capítol 4 (Transferències corrents)

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

De la revisió efectuada es posen de manifest les incidències següents:

Principi d'universalitat

El Raonador del Ciutadà en l'exercici 2017 ha procedit a retornar un total de 31.995 euros corresponents als imports de les transferències rebudes i no aplicades a la seva finalitat corresponents als exercicis 2015 i 2016, que no s'han liquidat en el pressupost.

Aquest fet és contrari al principi d'universalitat que ha de regir la gestió pressupostària i que es regula a l'article 13 de la LGFP.

2.2.1. Transferències del pressupost d'ingressos

Els imports que figuren a la liquidació del pressupost de l'exercici corresponen a les transferències del Consell General, les quals al tancament de l'exercici es trobaven totalment liquidades.

Transferències corrents

TRANSFERÈNCIES CORRENTS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
40	Transferències corrents	211.365,00	-	211.365,00	211.365,00	-	100,00%
400	Transferències del Consell General	211.365,00	-	211.365,00	211.365,00	-	100,00%
Transferències corrents		211.365,00	-	211.365,00	211.365,00	-	100,00%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Transferències de capital

TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
70	Transferències de capital	3.480,00	-	3.480,00	3.480,00	-	100,00%
700	Transferències del Consell General	3.480,00	-	3.480,00	3.480,00	-	100,00%
Transferències de capital		3.480,00	-	3.480,00	3.480,00	-	100,00%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

2.2.2. Ingressos patrimonials

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

INGRESSOS PATRIMONIALS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
	Ingressos patrimonials	-	-	-	990,13	990,13	-
	Ingressos patrimonials	-	-	-	990,13	990,13	-
5	Ingressos patrimonials	-	-	-	990,13	990,13	-

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

2.2.3. Despeses de personal

La liquidació del pressupost d'aquest capítol es resumeix en el quadre adjunt:

DESPESES DE PERSONAL		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
10	Despeses de gratificació	48.148,10	-2.500,00	45.648,10	45.557,78	-90,32	99,80%
100	Despeses de gratificació	48.148,10	-2.500,00	45.648,10	45.557,78	-90,32	99,80%
11	Personal fix	100.954,61	6.928,02	107.882,63	107.882,11	-0,52	100,00%
110	Resum bàsic. i rem. pers. fix	100.954,61	6.928,02	107.882,63	107.882,11	-0,52	100,00%
16	Quot. prest. i desp. socials de l'emp.	24.345,79	-4.428,02	19.917,77	19.910,76	-7,01	99,96%
160	Quotes seguretat social	20.462,77	-545,00	19.917,77	19.910,76	-7,01	99,96%
163	Despeses socials del personal	3.883,02	-3.883,02	-	-	-	-
1	Despeses de personal	173.448,50	-	173.448,50	173.350,65	-97,85	99,94%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

De la revisió efectuada es posen de manifest les incidències següents:

Enregistrament comptable de les fases de despesa

Les nòmines del personal es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP, tot i que a l'inici de l'exercici l'entitat té compromeses les despeses de personal per aquelles persones les quals presten els seus serveis per a tot l'exercici o, en el seu cas, fins a l'extinció del contracte. Aquesta pràctica provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

Fons mutual

L'entitat té implantat el nomenat fons mutual d'acord amb el qual, tant al Raonador del Ciutadà com als treballadors se'ls practica una retenció d'un 1% de les seves retribucions a canvi de la qual assumeix la part de les incapacitats temporals no cobertes per la Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS).

El resum dels moviments que s'han succeït pel compte del fons mutual és el següent:

Concepte	Import
Saldo obertura (creditor)	17.579,31
Aportacions assalariats	1.534,17
Indemnitzacions de la CASS	-
Disposicions del fons mutual	-
Saldo final	19.113,48

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Atès que les aportacions dels empleats i les indemnitzacions de la CASS constitueixen els ingressos del fons i les disposicions les constitueixen els salaris corresponents al període de baixa pagats pel Raonador del Ciutadà, a 31 de desembre el saldo reflecteix el superàvit acumulat en la gestió del fons mutual.

Tot i l'anterior operatòria descrita, no s'ha trobat constància de cap normativa que reguli el funcionament d'aquest fons mutual ni determini els drets i obligacions que genera.

2.2.4. Consum de béns corrents i serveis

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
20	Lloguers	242,40	-	242,40	12,00	-230,40	4,95%
202	Lloguer edificis i altres construccions	242,40	-	242,40	12,00	-230,40	4,95%
21	Reparació i manteniment i conservació	2.000,00	-596,00	1.404,00	887,12	-516,88	63,19%
213	Repar. i cons. maquin. instal. i equip	2.000,00	-596,00	1.404,00	887,12	-516,88	63,19%
22	Material, subministres i altres	42.924,60	396,00	43.320,60	23.418,92	-19.901,68	54,06%
220	Material d'oficina	5.900,00	-510,00	5.390,00	3.580,21	-1.809,79	66,42%
221	Subministraments	2.606,77	2.056,00	4.662,77	4.660,64	-2,13	99,95%
222	Comunicacions	2.402,77	-700,00	1.702,77	1.104,04	-598,73	64,84%
224	Primes d'assegurances	831,08	-450,00	381,08	377,30	-3,78	99,01%
226	Altres serveis	5.781,19	-	5.781,19	4.140,20	-1.640,99	71,62%
227	Treballs realitzats per altres empreses	25.402,79	-	25.402,79	9.556,53	-15.846,26	37,62%
23	Indemnitzacions per serveis	15.000,00	-	15.000,00	1.645,34	-13.354,66	10,97%
231	Locomoció	15.000,00	-	15.000,00	1.645,34	-13.354,66	10,97%
2	Consum de béns corrents i serveis	60.167,00	-200,00	59.967,00	25.963,38	-34.003,62	43,30%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

2.2.5. Despeses financeres

Les despeses financeres de l'exercici presenten el següent detall:

DESPESES FINANCERES		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
34	De dipòsits, fiances i altres	200,00	200,00	400,00	323,20	-76,80	80,80%
349	Altres despeses financeres	200,00	200,00	400,00	323,20	-76,80	80,80%
3	Despeses financeres	200,00	200,00	400,00	323,20	-76,80	80,80%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

2.2.6. Inversions reals

La composició dels imports liquidats per inversions reals en l'exercici és la següent:

INVERSIONS REALS		PRESSUPOST INICIAL 2017	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2017	(2) LIQUIDAT 2017	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
60	Inversions noves	3.480,00	-	3.480,00	3.135,00	-345,00	90,09%
603	Maquinària, instal·lacions i equipament	1.000,00	-1.000,00	-	-	-	-
605	Mobiliari i estris	1.000,00	2.135,00	3.135,00	3.135,00	-	100,00%
606	Equipaments per a processos de la informació	1.480,00	-1.135,00	345,00	-	-345,00	-
6	Inversions reals	3.480,00	-	3.480,00	3.135,00	-345,00	90,09%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Veure nota 2.1.2

2.3. Estats financers

Estat de Situació Financera a 31 de desembre del 2017

Estats financers	Notes	Euros	
		31/12/2017	01/01/2017
Actius			
Actius corrents			
Efectiu i equivalents d'efectiu	10	382.456	396.540
Comptes a cobrar de transaccions amb contraprestació		-	-
Comptes a cobrar de transaccions sense contraprestació		-	358
Porció a curt termini dels comptes a cobrar a llarg termini		-	-
Inventaris		-	-
Inversions		-	-
Total Actius corrents		382.456	396.898
Actius no corrents			
Propietat, planta i equipament	11	4.409	2.473
Inversions		-	-
Actius intangibles	12	-	-
Inversions en propietats		-	-
Comptes a cobrar a llarg termini de		-	-
Transaccions amb contraprestació		-	-
Total Actius no corrents		4.409	2.473
Total Actius		386.865	399.371
Passius			
Passius corrents			
Comptes a pagar	13	339.170	356.743
Dipòsits reemborsables de clients		-	-
Provisions corrents		-	-
Obligacions d'arrendaments financers		-	-
Préstecs		-	-
Ingressos diferits	14	4.409	2.473
Prestacions als treballadors		-	-
Pagaments rebuts per anticipat		-	-
Impostos		-	-
Total Passius corrents		343.579	359.216
Passius no corrent			
Prestacions als jubilats		-	-
Provisions no corrents		19.114	17.579
Préstecs		-	-
Concessió de serveis		-	-
Passiu per impost diferit		-	-
Total Passius no corrents		19.114	17.579
Total Passius		362.693	376.795
Actiu net/Patrimoni			
Capital aportat		-	-
Romanent		22.500	21.814
Resultat de l'exercici		1.672	762
Interessos minoritaris		-	-
Total Actiu net/Patrimoni		24.172	22.576
Actius i Passius total nets		386.865	399.371

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Estat del Rendiment Financer de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017

Resultat Financer	Notes	Euros
		2017
Ingressos sense contraprestació		
Ingressos de taxes a la propietat		-
Cotitzacions socials		-
Multes, sancions i gravàmens		-
Llicències i permisos		-
Transferències, subvencions i donacions	3	201.518
Altres ingressos	4	990
Total		202.508
Ingressos amb contraprestació		
Prestació de serveis		-
Venda d'aigua i electricitat		-
Ingressos d'arrendament d'instal·lacions i equipament		-
Ingressos financers - inversions estrangeres		-
Ingressos financers – deutors		-
Honoraris d'agència		-
Altres ingressos		-
Total		-
Ingressos Totals		202.508
Despeses		
Compres a l'engròs		-
Despeses de personal	5	(124.604)
Remuneració al Consell d'Administració i alta direcció	6	(48.747)
Amortització i depreciació	7	(1.199)
Reparacions i manteniment	8	(887)
Contractació de serveis	8	(9.557)
Ajuts i subvencions		-
Despeses generals	8	(15.521)
Despeses financeres	9	(323)
Cost de recaptació		-
Total despeses		(200.836)
Altres guanys/ (pèrdues)		
Guanys procedents de la venda d'actius		-
Guanys en transaccions estrangeres		-
Guanys no realitzats en el valor raonable de les inversions		-
Pèrdues per deteriorament		-
Resultat abans d'impostos		1.672
Impostos		-
Resultat després d'impostos		1.672

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Estat de Fluxos d'Efectiu de l'exercici anual acabat a 31 de desembre del 2017

	<i>Euros</i>
	2017
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'OPERACIÓ	
Cobraments	216.193
Impostos	-
Venda de béns i serveis	-
Subvencions	214.845
Interessos rebuts	990
Altres cobraments	358
Pagaments	(227.142)
Costos dels treballadors	(173.351)
Pensions	-
Proveïdors	(17.649)
Interessos pagats	(323)
Altres pagaments	(35.819)
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'operació	(10.949)
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ	-
Compra de planta i equipament	(3.135)
Cobraments per venda de planta i equipament	-
Cobraments per venda d'inversions	-
Compra de valors en moneda estrangera	-
Fluxos d'efectiu nets de les activitats d'inversió	(3.135)
FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT	-
Efectiu rebut per préstecs	-
Reemborsament de préstecs	-
Distribució/dividends al govern	-
Fluxos d'efectiu nets de les activitats de finançament	-
Increment/(Disminució) neta en l'efectiu i equivalents a l'efectiu	(14.084)
Efectiu i equivalents a l'efectiu al principi del període	396.540
Efectiu i equivalents a l'efectiu al final del període	382.456

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2017

Euros

Capítol	Liquidació pressupost	Comptabilitat	Diferència
INGRESSOS (drets liquidats)	215.835	201.309	14.526
Impostos directes	-	-	-
Impostos indirectes	-	-	-
Taxes i altres ingressos	-	-	-
Transferències corrents	211.365	200.319	11.046
Transferències de capital	3.480	-	3.480
Ingressos patrimonials	990	990	-
Venda d'inversions reals	-	-	-
Actius financers	-	-	-
Passius financers	-	-	-
DESPESES (oblig. liquidades)	(202.772)	(199.637)	(3.135)
Despeses de personal	(173.351)	(173.351)	-
Consum de béns corrents i serveis	(25.963)	(25.963)	-
Despeses financeres	(323)	(323)	-
Transferències corrents	-	-	-
Inversions reals	(3.135)	-	(3.135)
Transferències de capital	-	-	-
Actius financers	-	-	-
Passius financers	-	-	-
RESULTAT	13.063	1.672	11.391

AJUSTOS AL RESULTAT COMPTABLE	
RESULTAT COMPTABLE	1.672
Altes/Baixes d'immobilitzat	(3.135)
Altes/Baixes d'actius financers	-
Altes/Baixes de passius financers	-
Deterioraments/Reversions	-
Amortitzacions	1.199
Subvencions de capital traspasades a ingrés	(1.199)
Ingressos traspasats a subvencions de capital	3.480
Provisions	-
<i>Altres casuístiques</i>	11.046
RESULTAT AJUSTAT	13.063

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

En data 28 de desembre de 2016 es publica el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, aquest mateix decret preveu que: "S'aprova el Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra, que entra en vigor el dia 1 de gener del 2017."

També es preveu en el mateix decret, que aquest deroga totes les normes de rang igual o inferior en allò que s'oposin o contradiguin tot el que es disposa en aquest decret, el qual entra en vigor el dia 1 de gener de 2017 i s'aplica als exercicis comptables que s'iniciïn a partir d'aquesta data.

Posteriorment es va fer pública Instrucció núm. 3/2017, del 14 de desembre del 2017, de la Intervenció General per la qual es publica el model de comptes anuals i el resum de la informació a revelar segons les NICSP.

Al ser aquesta la primera presentació amb la normativa referenciada anteriorment, el Raonador del Ciutadà aplicant la NICSP 33 ha optat per no presentar la informació comparativa.

2.3.1. Efectiu i equivalents d'efectiu

Es presenta la gestió comptable de la tresoreria retuda per l'entitat:

Compte de tresoreria de l'exercici tancat a 31 de desembre del 2017

Concepte	Euros
1. Cobraments	216.193
(+) Operacions pressupostaries	
<i>Pressupost corrent</i>	215.835
<i>Pressupost tancat</i>	358
(+) Operacions extrapressupostàries	-
2. Pagaments	(230.277)
(+) Operacions pressupostaries	
<i>Pressupost corrent</i>	(212.629)
<i>Pressupost tancat</i>	(17.648)
(+) Operacions extrapressupostaries	-
Flux de tresoreria (1+2)	(14.084)
Saldo final de tresoreria 31/12/2016	396.540
3. Saldo final de tresoreria 31/12/2017	382.456

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

El quadre adjunt recull la situació de la tresoreria :

Efectiu i equivalents	Euros	
	31/12/17	01/01/17
Caixa	19	9
Banc	382.437	396.531
Total	382.456	396.540

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

De la revisió efectuada, s'observen les incidències següents:

Intervenció material dels pagaments

D'acord amb les previsions de l'article 33 de la LGFP, les disposicions de fons de l'entitat requereixen, entre d'altres, de la signatura de l'interventor. A l'entitat es segueix la pràctica, pel pagament de les nòmines, d'efectuar aquest tràmit una vegada els pagaments s'han produït, fet que resta eficàcia al control que persegueix la norma esmentada. Es recomana adequar els procediments a les previsions de la Llei per la totalitat dels pagaments.

2.3.2. Actius no corrents

Els moviments d'actius no corrents que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

11. Propietat, planta i equipament

Un resum de l'immobilitzat material a 31 de desembre de 2017, així com el seu moviment des de l'1 de gener de 2017, és el següent:

		Euros			
		A 1 de Gener del 2017	Adicions	Baixes	Traspassos
		A 31 de Desembre del 2017			
Cost	Instal·lacions tècniques i maquinària	2.422	-	-	-
	Utilitatge i mobiliari	18.385	3.135	-	-
	Equips per als processos de la informació	7.961	-	-	-
	Vehicles	11.975	-	-	-
	Altres immobilitzat material	777	-	-	-
Total		41.520	3.135	-	-
Depreciació Acumulada	Instal·lacions tècniques i maquinària	(2.422)	-	-	-
	Utilitatge i mobiliari	(17.855)	(551)	-	-
	Equips per als processos de la informació	(6.018)	(648)	-	-
	Vehicles	(11.975)	-	-	-
	Altres immobilitzat material	(777)	-	-	-
Total		(39.047)	(1.199)	-	-
Valor Net Comptes		2.473	1.936	-	-

A 31 de desembre de 2017 i 1 de gener de 2017 el valor dels béns de l'immobilitzat material en ús totalment amortitzats ascendeix a 39.575 i 36.918 euros respectivament.

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

12. Actius intangibles – software

Un resum de l'immobilitzat immaterial a 31 de desembre de 2017, així com el seu moviment des de l'1 de gener de 2017, és el següent:

		Euros			
		A 1 de Gener del 2017	Adicions	Baixes	Traspassos
Cost	Software	310	-	-	-
	Total	310	-	-	-
Amortització Acumulada	Software	(310)	-	-	-
	Total	(310)	-	-	-
Valor Net Comptes		-	-	-	-

A 31 de desembre de 2017 i 1 de gener de 2017 el valor dels béns de l'immobilitzat material en ús totalment amortitzats ascendeix a 310 euros ambdós.

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

2.3.3. Comptes a pagar

Aquesta rúbrica comptable presenta el següent detall:

	Euros	
	31/12/17	01/01/17
Creditors comercials	12.939	10.524
Administracions públiques	5.274	4.734
Subvencions a retornar al Consell General 2014 i anteriors	309.490	309.490
Subvencions a retornar al Consell General 2015	-	14.049
Subvencions a retornar al Consell General 2016	76	17.946
Subvencions a retornar al Consell General 2017	11.391	-
Total	339.170	356.743

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat s'ha posat de manifest el següent:

Cotització Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS) pendent de pagament

L'entitat manté la pràctica d'enregistrar les quotes patronals pendents de pagar en el compte comptable d'organismes de previsió social creditors.

El desplegament comptable de les NICSP, estipula que aquest compte ha d'incloure únicament les *“Quantitats retingudes als treballadors, o si s'escau satisfetes per aquests a l'entitat, i que en un moment posterior han de ser lliurades als esmentats organismes de previsió social (Seguretat Social, etc.)”*.

Així mateix, donat que el deute amb la CASS per la quota patronal constitueix una despesa del pressupost, els imports pendents de pagament al tancament de l'exercici han de figurar en els comptes de creditors per obligacions reconegudes.

L'import que correspondria reclassificar al tancament de l'exercici és de 4.247 euros.

2.3.4. Ingressos diferits

Els moviments d'aquest epígraf es resumeixen en el següent quadre:

	Saldo a 01/01/17	Subvenció de capital de l'exercici	Subvenció de capital traspàs a resultat	Subvenció de no invertides	Saldo a 31/12/17
Subvenció de capital	2.473	3.480	(1.199)	(345)	4.409
	2.473	3.480	(1.199)	(345)	4.409

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

2.3.5. Provisions no corrents

El seu desglossament és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2017
Provisió per a riscos i despeses	17.579	1.535	-	19.114
Total	17.579	1.535	-	19.114

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en resulten les observacions següents:

Fons mutual

L'entitat té implantat un fons mutual que es nodreix de la retenció de l'1% de les retribucions al personal, destinat a complementar les retribucions en cas de baixes de malaltia dels seus treballadors. L'entitat ha donat a aquest fons el tractament de provisions no corrents, quan d'acord amb el seu origen, l'import a la data de tancament s'hauria de classificar com un creditor no pressupostari en l'epígraf "*Comptes a pagar*".

2.3.6. Compte d'endeutament

L'entitat en la seva liquidació de comptes informa que "*Aquesta nota no és d'aplicació per a la Institució del Raonador del Ciutadà*". No s'han constatat operacions d'endeutament al llarg de l'exercici 2017.

2.3.7. Actiu net/Patrimoni

Estat de canvis en el patrimoni net de l'exercici anual acabat el 31 de desembre del 2017

	Romanent	Resultats negatius d'exercicis anteriors	Resultat de l'exercici	Total Patrimoni Net
Saldos a 31/12/2016	331.304	-	762	332.066
Ajustaments, canvis i errors comptables	(309.490)	-	-	(309.490)
Saldo Ajustat a 01/01/2017	21.814	-	762	22.576
Resultat de l'exercici 2017	-	-	1.672	1.672
Operacions amb socis i propietaris	686	-	(762)	(76)
Increment reserves	-	-	-	-
Aplicació del resultat 2016	686	-	(762)	(76)
Saldos a 31/12/2017	22.500	-	1.672	24.172

La Institució ha procedit a donar de baixa el romanent acumulat dels beneficis dels diversos exercicis per tal de reconèixer-se un compte a pagar amb el Consell General.

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

2.4. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per l'entitat en l'exercici 2017 presenta el següent detall:

Conceptes	Euros
1 (+) Drets pendents de cobrament	-
(+) del pressupost corrent	-
(+) de pressupostos tancats	-
(+) d'operacions no pressupostàries	-
(-) de cobrament dubtós	-
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	-
2 (-) Obligacions pendents de pagament	358.284
(+) del pressupost corrent	29.604
(+) de pressupostos tancats	309.566
(+) d'operacions no pressupostàries	19.114
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	-
3 (+) Fons líquids	382.456
I Romanent de tresoreria afectat	24.172
II Romanent de tresoreria no afectat	-
III Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	24.172

Font: Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

2.5. Contractació pública

De la revisió efectuada s'observen les incidències següents:

Adjudicacions directes

L'entitat ha contractat serveis de suport tècnic comptable de l'exercici 2017 i d'elaboració del projecte de pressupost del 2018, per import de 8.360 euros pels quals, atès que l'import supera el màxim establert a l'article 8 de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, d'acord amb el que s'estableix a la Llei de contractació pública, s'hauria d'haver optat per la concurrència d'ofertes. No obstant, s'ha procedit a una adjudicació directa, sense que a través d'informe tècnic previ es justifiqui adequadament que podien acollir-se a aquesta forma d'adjudicació.

Registre de contractes

L'entitat no disposa d'un registre de contractes tal com està previst en l'article 65 de la LCP.

2.6. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
4. Transferències corrents	259.278	259.278	225.224	233.459	213.500	213.500	213.500	211.365
Ingressos corrents	259.278	259.278	225.224	233.459	213.500	213.500	213.500	211.365
7. Transferències de capital	-	-	5.700	5.000	4.500	4.500	3.605	3.480
8. Actius financers	-	-	30.000	-	19.500	19.500	19.500	22.576
Ingressos de capital	-	-	35.700	5.000	24.000	24.000	23.105	26.056
Total ingressos	259.278	259.278	260.924	238.459	237.500	237.500	236.605	237.421

(*) Pròrroga pressupostària

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016	Pressupost 2017
1. Despeses de personal	160.496	160.496	175.404	172.036	172.036	172.036	172.036	173.449
2. Consum de béns corrents i serveis	98.576	98.576	79.620	61.223	60.764	60.764	60.764	60.167
3. Despeses financeres	206	206	200	200	200	200	200	200
Despeses corrents	259.278	259.278	255.224	233.459	233.000	233.000	233.000	233.816
6. Inversions reals	-	-	5.700	5.000	4.500	4.500	3.605	3.480
Despeses de capital	-	-	5.700	5.000	4.500	4.500	3.605	3.480
Total despeses	259.278	259.278	260.924	238.459	237.500	237.500	236.605	237.296

(*) Pròrroga pressupostària

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Evolució del pressupost

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012 (*)	Liquidat 2013	Liquidat 2014 (*)(**)	Liquidat 2015 (*)	Liquidat 2016 (*)	Liquidat 2017 (*)
4. Transferències corrents	259.278	259.278	225.224	233.459	213.500	213.500	213.500	211.365
5. Ingressos patrimonials	-	-	-	-	-	-	-	990
Ingressos corrents	259.278	259.278	225.224	233.459	213.500	213.500	213.500	212.355
7. Transferències de capital	-	-	5.700	5.000	4.500	4.500	3.605	3.480
Ingressos de capital	-	-	5.700	5.000	4.500	4.500	3.605	3.480
Total ingressos	259.278	259.278	230.924	238.459	218.000	218.000	217.105	215.835

(*) Durant aquest exercici l'entitat ha finançat parcialment el seu pressupost amb incorporació de romanents d'exercicis anteriors

(**) Ajustat segons observacions de l'informe

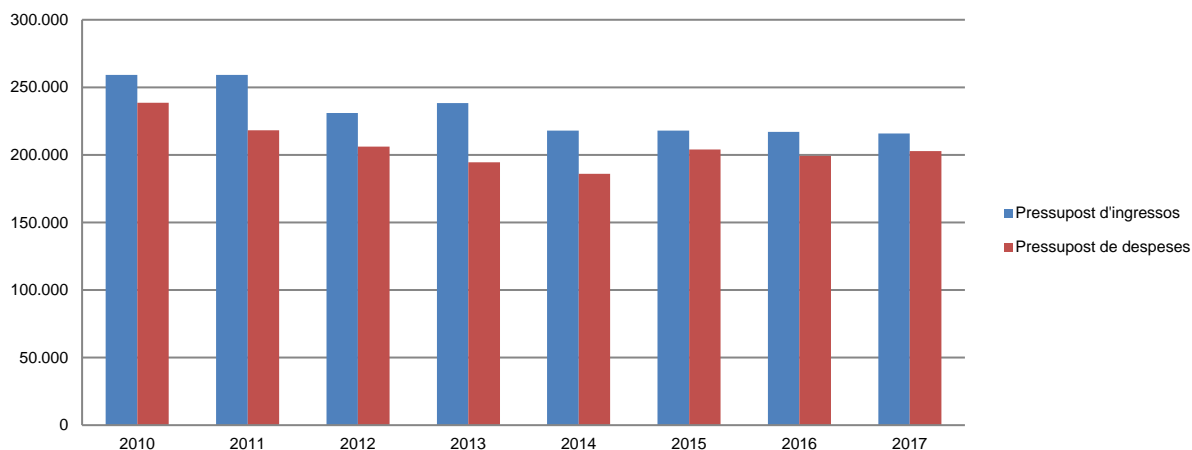
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016	Liquidat 2017
1. Despeses de personal	158.909	160.432	166.327	160.176	155.448	174.765	168.860	173.351
2. Consum de béns corrents i serveis	67.563	57.628	34.088	34.199	30.190	28.992	28.059	25.963
3. Despeses financeres	58	162	189	188	314	194	296	323
Despeses corrents	226.530	218.222	200.604	194.563	185.952	203.951	197.215	199.637
6. Inversions reals	11.975	-	5.504	-	-	-	1.944	3.135
Despeses de capital	11.975	-	5.504	-	-	-	1.944	3.135
Total despeses	238.505	218.222	206.108	194.563	185.952	203.951	199.159	202.772

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

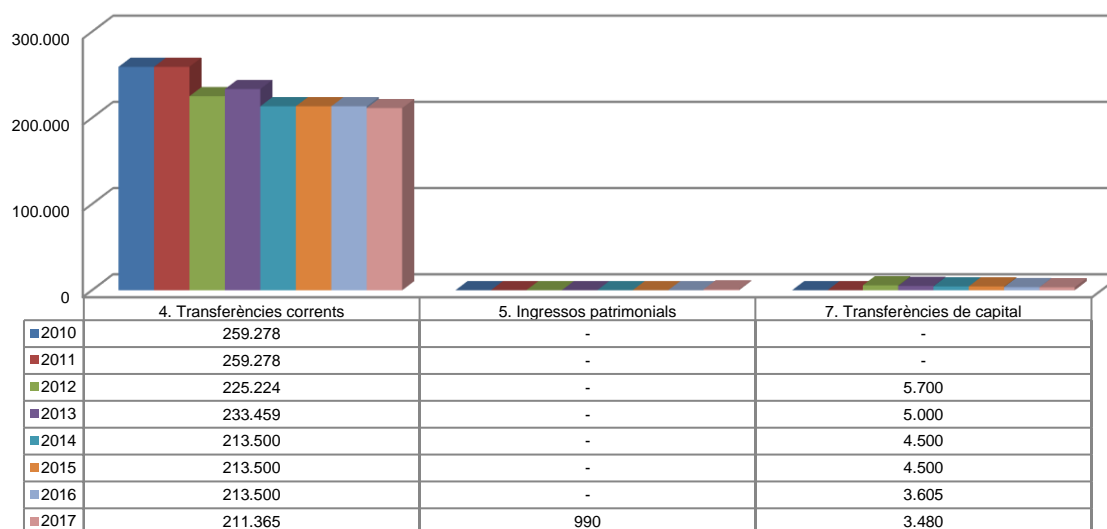
Evolució liquidació del pressupost

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

Liquidació pressupost ingressos valor absolut

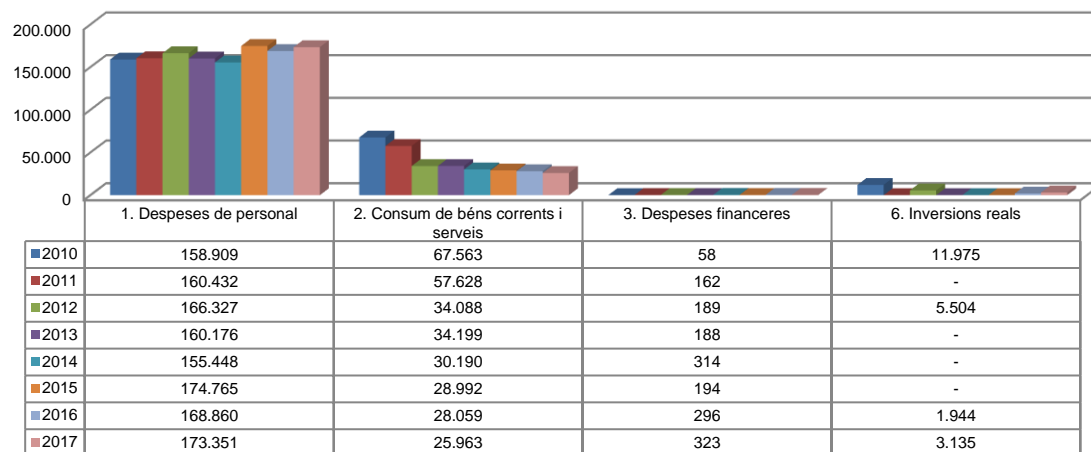
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

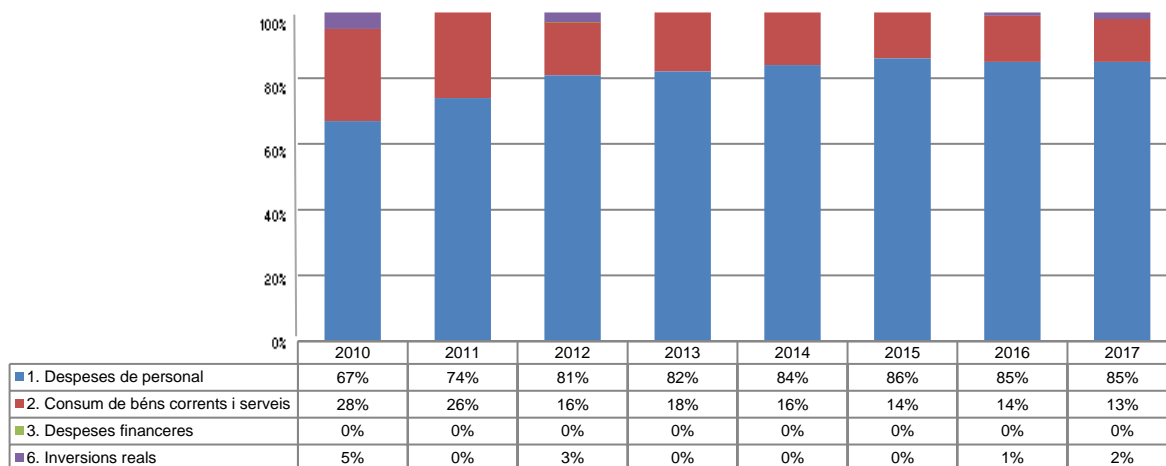
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà

Liquidació pressupost de despeses valor absolut

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

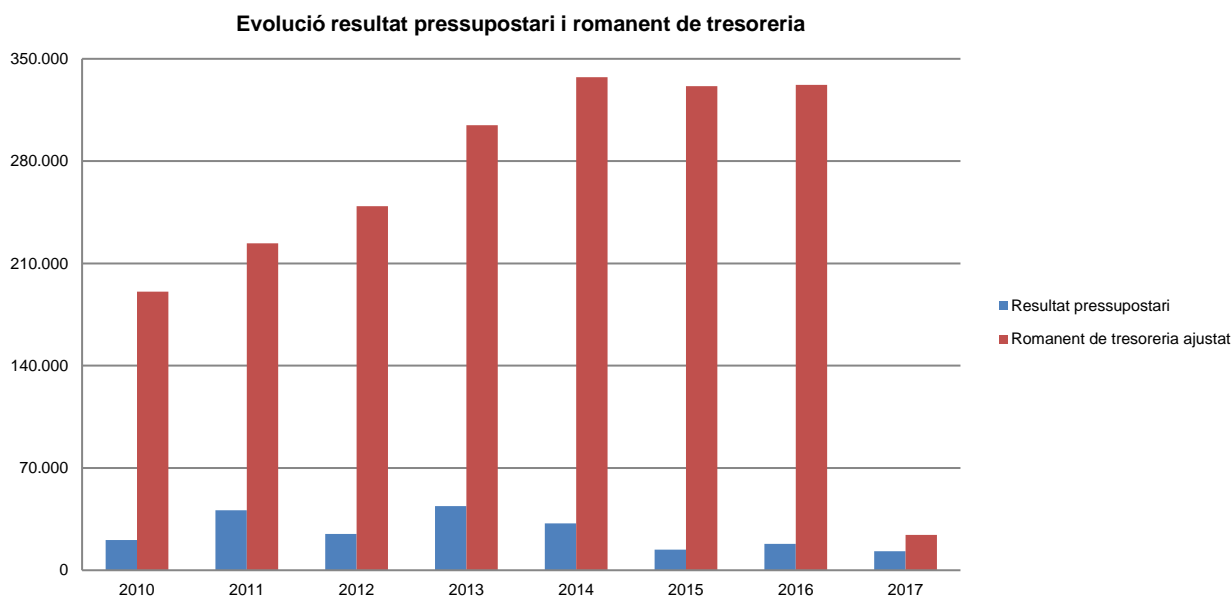
Descripció	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total ingressos liquidats	259.278	259.278	230.924	238.459	218.000	218.000	217.105	215.835
Total despeses liquidades	238.505	218.222	206.108	194.563	185.952	203.951	199.159	202.772
Resultat pressupostari	20.773	41.056	24.816	43.896	32.048	14.049	17.946	13.063

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2010	RT Ajustat 2011	RT Ajustat 2012	RT Ajustat 2013	RT Ajustat 2014	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017
1. (+) Drets pendents de cobrament	-	21.607	-	-	-	-	357	0
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-7.556	-16.639	-28.943	-25.362	-27.257	-40.961	-64.831	-358.284
3. (+) Fons líquids	198.243	218.763	278.076	329.860	364.683	372.264	396.540	382.456
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	190.687	223.731	249.133	304.498	337.426	331.303	332.066	24.172
I. Romanent de tresoreria afectat	190.687	223.731	249.133	304.498	337.426	331.303	332.066	24.172
II. Romanent de tresoreria no afectat	-	-	-	-	-	-	-	-
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	190.687	223.731	249.133	304.498	337.426	331.303	332.066	24.172

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	$\frac{\text{Modificacions del pressupost}}{\text{Previsions inicials}}$	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	$\frac{\text{Drets liquidats}}{\text{Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria}}$	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,5%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	$\frac{\text{Obligacions liquidades}}{\text{Previsions definitives de despeses}}$	81,6%	78,3%	85,9%	84,2%	85,5%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	$\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 1}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	82,3%	83,6%	85,7%	84,8%	85,5%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	$\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 2}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	17,6%	16,2%	14,2%	14,1%	12,8%
% que representen les despeses per transferències corrents	=	$\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 4}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Esfort inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	$\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 6}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	0,0%	0,0%	0,0%	1,0%	1,5%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	$\frac{\text{Drets liquidats totals - Transferències}}{\text{Drets liquidats totals}}$	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	$\frac{\text{Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3)}}{\text{Drets liquidats totals}}$	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ratis de liquiditat			Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016	Exercici 2017 (*)
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	$\frac{\text{Actiu corrent - Passiu corrent}}{\text{Passiu corrent}}$	318.014	352.329	347.386	349.645	38.877
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	$\frac{\text{Actiu corrent}}{\text{Passiu corrent}}$	2.702,2%	2.867,9%	1.496,3%	840,0%	111,3%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	$\frac{\text{Efectiu i altres actius líquids equivalents}}{\text{Passiu corrent}}$	2.699,1%	2.865,0%	1.496,3%	839,2%	111,3%

(*) Els estats financers estan basats en les Normes internacionals de comptabilitat per al sector públic (NICSP)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Raonador del Ciutadà

(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- S'han efectuat transferències de crèdit en el capítol VI d'inversions reals per un import de 2.135 euros, les quals no han estat informades en la memòria pressupostària presentada. Les transferències de crèdit no incorporen informes o altra documentació que justifiqui els motius pels quals aquestes modificacions pressupostàries han estat impulsades, i no hem obtingut evidència de la seva aprovació i/o document que formalitzi la modificació pressupostària, en aplicació de l'article 26 de la LGFP i de l'article 38 del Codi de l'Administració. (nota 2.1.2)
- El Raonador ha procedit a retornar un total de 31.995 euros corresponents als imports de les transferències rebudes i no aplicades a la seva finalitat corresponents als exercicis 2015 i 2016, que no s'han liquidat en el pressupost, fet contrari al principi d'universalitat regulat a l'article 13 de la LGFP. (nota 2.2)

Relatives a la contractació pública

- S'ha contractat de forma directa els serveis de suport comptable de l'exercici 2017 i d'elaboració del projecte de pressupost 2018, per import de 8.360 euros, sense que a través d'informe tècnic previ es justifiqui adequadament que podien acollir-se a aquesta forma d'adjudicació. (nota 2.5)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- L'epígraf de provisions per a riscos i despeses es correspon amb els passius contrets amb el personal del Raonador per les seves aportacions al fons mutual. Donat que la dotació d'aquesta provisió prové d'operacions d'execució del pressupost de despeses, s'hauria de classificar dins l'epígraf "*creditors no pressupostaris*". Cal indicar que no s'ha trobat constància de cap normativa que reguli el funcionament del referit fons. (notes 2.2.3 i 2.3.5)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Raonador del Ciutadà a 31 de desembre de 2017, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i a les NICSP.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, el Raonador del Ciutadà ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre al Raonador del Ciutadà el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

Andorra la Vella, 11 d'octubre de 2018

Sr. Francesc d'Assís PONS TOMÀS
President del Tribunal de Comptes
C/ Dr. Vilanova 15 - 17
Nova seu del Consell General, planta -3
AD500 Andorra la Vella

TRIBUNAL DE COMPTES	
REGISTRE D'ENTRADA	
Data d'entrada:	12/10/18
Hora d'entrada:	8h50
Núm.:	161/18

Distingit Senyor,

Donant seguida a la vostra comunicació, dintre del termini acordat de 15 dies, i segons el que preveuen els article 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes, ens plau fer-vos arribar les al·legacions a les observacions i recomanacions del Tribunal de Comptes respecte al tancament de l'any 2017.

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

S'han efectuat transferències de crèdit en el capítol VI d'inversions reals per un import de 2.135 euros, les quals no han estat informades en la memòria pressupostària presentada. Les transferències de crèdit no incorporen informes o altra documentació que justifiqui els motius pels quals aquestes modificacions pressupostàries han estat impulsades, i no hem obtingut evidència de la seva aprovació i/o document que formalitzi la modificació pressupostària, en aplicació de l'article 26 de la LGFP i de l'article 38 del Codi de l'Administració. (nota 2.1.2).

En la elaboració dels comptes anuals de la Institució del Raonador es va ometre per error el detall de transferències de capital efectuades en el capítol VI. Un detall de les mateixes es com segueix:

Subconcepte	Compte pressupostari	Euros	
		Incrementos	Disminucions
PROJECTE 001 – Raonador del ciutadà			
60320	Instal·lacions elèctriques	-	(1.000)
60610	Equips per a processos d'informació	-	(1.135)
60510	Mobiliari	2.135	-
TOTAL		2.135	(2.135)

1

C. Dr. Vilanova, 15-17 · Nova Seu Consell General, planta -5 · AD500 Andorra la Vella · Principat d'Andorra · Telèfon: 810 585 · Fax: 825 557 · E-mail: raonadordelciutada@andorra.ad

El Raonador ha procedit a retornar un total de 31.995 euros corresponents als imports de les transferències rebudes i no aplicades a la seva finalitat corresponents als exercicis 2015 i 2016, que no s'han liquidat en el pressupost, fet contrari al principi d'universalitat regulat per l'article 13 de la LGFP (nota 2.2)

Tal i com indica el Tribunal, durant l'exercici 2017 la Institució va procedir a retornar les transferències rebudes i no aplicades a la seva finalitat corresponents als exercicis 2015 i 2016 en compliment del que preveu l'article 18 de la Llei 7/2015 del 15 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2015 i l'article 17 de la Llei 2/2016, del 10 de març, del pressupost de l'exercici del 2016, que ens indiquen que "Un cop aprovada la liquidació de comptes de les entitats beneficiàries de transferències nominatives per part dels òrgans competents de les dites entitats, i sempre que no s'hagi compromès el total de la despesa pressupostada, aquests organismes han de retornar al Govern els ingressos obtinguts amb la transferència i no utilitzats durant l'exercici pressupostari".

En les liquidacions pressupostàries corresponents als exercicis 2015 i 2016, ja es va procedir a la disminució de l'ingrés de les esmentades subvencions per l'import no aplicat, reconeixent un compte a pagar amb el Consell General, i no havent suscitat cap recomanació o observació en les auditories dels esmentats exercicis. La Institució ha interpretat que en l'exercici 2017 no es tenia que incloure en la liquidació pressupostària donat que, com ja s'ha explicat, al haver disminuït els ingressos en els anys corrents 2015 i 2016, s'hauria reconegut una mateixa despesa dues vegades encara que es tractés d'exercicis diferents. Així mateix, en el pressupost inicial de 2017 no es preveu aquesta suposada despesa al no ser considerada una despesa pertinent a l'exercici 2017.

Tot i això, prenem nota de la recomanació del Tribunal de comptes per tal de liquidar l'import a retornar del 2017 en el pressupost del 2018.

Relatives a la contractació pública

S'ha contractat de forma directa els serveis de suport comptable de l'exercici 2017 i d'elaboració del projecte de pressupost 2018, per import de 8.360 euros, sense que a través d'informe tècnic previ es justifiqui adequadament que podien acollir-se a aquesta forma d'adjudicació. (nota 2.5)

En aplicació de l'article 6, punt 1 de la Llei de creació i funcionament del raonador del ciutadà, la Institució va decidir contractar la societat objecte de la contractació directa basant-se en l'exposat a l'article 2, punt 1, apartat c) de la Llei de Contractació Pública.

L'esmentada contractació directa es basa en el fet que el seu objectiu és de caire estratègic i que l'experiència de la Societat assegura una realització dels treballs objecte de la contractació de manera òptima i amb total discreció i confidencialitat.

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Relatives a la comptabilitat pública

L'epígraf de provisions per a riscos i despeses es correspon amb els passius contrets amb el personal del Raonador per les seves aportacions al fons mutual. Donat que la dotació d'aquesta provisió prové d'operacions d'execució del pressupost de despeses, s'hauria de classificar dins de l'epígraf "creditors no pressupostaris". Cal indicar que no s'ha trobat constància de cap normativa que reguli el funcionament del referit fons (nota 2.2.5 i 2.3.5)

En aquest epígraf ens agradaria remarcar el fet que l'import classificat a l'epígraf de "Provisions per riscos i despeses" del balanç de situació correspon a retencions de la nòmina del personal de la Institució, no liquidades, i reservades per ésser aplicades a baixes per malaltia. Aquest fet implica que la despesa que origina aquest passiu és pressupostària (Capítol 1: Despeses de personal, Article 10: Despeses de gratificació, Concepte 100: Despeses de gratificació, Subconcepte 10000: Despeses de gratificació i Capítol 1: Despeses de personal, Article 11: Personal fix, Concepte 110: Remuneracions bàsiques i altres remuneracions personal fix, Subconcepte 11000: Sou base personal fix).

Per altra part, la liquidació d'aquests imports està directament vinculada a l'esdeveniment d'uns fets incerts (baixes laborals). Per aquest motiu, en cap cas podria considerar-se com una obligació susceptible d'ésser comptabilitzada a l'epígraf "creditors no pressupostaris".

Tot i això, prenem nota de la necessitat de formalitzar una normativa que reguli el funcionament del referit fons mutual.

PREDISPOSICIÓ DE LA INSTITUCIÓ A IMPLEMENTAR LES OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Adicionalment als comentaris esmentats en els punts anteriors, volem remarcar el fet que, tot i que la Institució té la intenció d'implementar les observacions i recomanacions efectuades pel Tribunal a comptar dels comptes corresponents l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2017, les mateixes no podran ésser implantades fins a finals de l'exercici 2018 ja que les conclusions de l'esmentat treball s'han rebut durant el quart trimestre, fent difícil que les mateixes puguin aplicar-se a bona part del 2018.

Atentament,

Marc Vila Amigó
Raonador del Ciutadà

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.